

MI MLADI BORCI

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI

STANOVSKI TEDNIK ZA SLOVENSKO DIJAŠTVO. — IZHAJA VSAK PETEK. — LETNA NAROČNINA: DIJAŠKA 16 DIN, NEDIJAŠKA 30 DIN, PODPORNNA VEČ KOT 30 DIN. POSAMEZNA ŠTEVILKA 75 PAR — UREDNIŠTVO IN UPRAVA V LJUBLJANI V STRELIŠKI ULICI 12/II. — ČEKOVNI RAČ. ŠT. 16.078.

LETO III.

LJUBLJANA, PETEK, 4. NOVEMBRA 1938.

ŠTEV. 8.

Kaj je bralec dolžan svojemu listu

LISTU DA MOČ TISTI, KI GA BERE

Dandanes zelo veliko slišimo in govorimo o svetovni sili tiska.

Toda ob tem le premalokrat pomislimo, da ta veliki vpliv, ki ga ima tisk na sodobno življenje, ne zavisi samo od lista, ampak prav tako, če ne še v večji meri, od bralcev.

Naravna posledica tega pa je, da se ne zavedamo svojih dolžnosti, ki jih bralci imamo in ki bi nam kot katoličanom morale biti toliko bolj svete.

KATOLIČANI DO SVOJIH LISTOV

V glavnem sicer katoličani ljubimo svoje liste in sprejemamo njihove smernice. Toda ta ljubezen je mnogokrat vse preveč skromna in »obzirna«. V resnici smo premalo ponosni na svoje časopise in le prepogosto preveč bojazljivi, ko gre za propagando zanje. Kolikokrat se jih razni celo sramujejo brati pred našimi nasprotniki, kolikokrat ta in oni katoličan na javnem prostoru raje seže po »naprednem« listu, samo da ne bi veljal za nazadnjaka! Pri tem se pa ne zavedajo, da nehote delajo s tem reklamo za nasprotni tisk!

Kakšno žalostno resnico je izjavil neki slovenski inženir na enem izmed svojih predavanj: »Če bi bil jaz urednik slovenskega protiverskega dnevnika, bi si ne mogel misliti boljše propagande za svoj list kot to, da bi dal naslikati vse odločne katoliške može z mojim časopisom v roki in bi te slike priobčil.«

So pa, ki gredo še dalje. Katoliške liste sicer bero, a potem jih kritizirajo in zasmehujejo in zbijajo iz njih neslane šale. Ti zaslepljeni nesrečneži ne vidijo, v čigavi službi so!

POGLEJMO NASPROTNIKE!

Tu bi si enkrat morali vzeti za zgled nasprotnike. Le pogledjte socialiste in komuniste, kako strastno ljubijo svoje časopise in kako

ljubosumno ponosni so nanje. Ne sramujejo se jih javno nositi, jih brati, zahtevati povsod, podpirati jih, razširjati in razlagati.

Zato se ne čudimo, če je danes kraljestvo satanovo tako močno kot še nikoli, če zakleti sovražniki Kristusovi v mnogih državah slave triumfe.

IZPRAŠAJMO SI VEST!

Spreglejmo končno in vedimo, da si mi v svoji malomarnosti nalagamo veliko odgovornost pred Bogom.

Toda malodušni ne bodimo! Rajši se poglobimo vase in si natančno izprašajmo svojo vest:

Kakšno je bilo najprej razmerje do našega stanovskega katoliškega lista?

Ali smo ga redno brali in posredovali tudi tovarišem? Ali smo mu bili hvaležni za jasne načelne smernice, ali pa smo ga kritizirali in tiste zasmehovali, ki so mislili in čutili z listom?

Ali smo v plahi zadregi zardevali, če je kdo s prezirom imenoval naše glasilo »listič«? Ali pa smo se s ponosom zavzeli za to naše glasilo, ki je za svoje delo želo javno pohvalo in priznanje od obeh slovenskih škofov in odličnih slovenskih kulturnih delavcev?

V kakšnem razmerju sem bil dalje do ostalega katoliškega tiska?

Ali sem dosledno odklanjal vsak nasproten tisk?

NAPRAVIMO TRDEN SKLEP!

Vse to dobro premislimo in napravimo trden sklep, kako bomo vse svoje moči posvetili veliki in vzvišeni nalogi: utrditvi Kristusovega kraljestva s pomočjo tiska. Pri tem pa se ne ozirajmo na nergače in omahljivce, ampak poslušajmo samo Cerkev! Kristus je rekel: »Kdor Cerkev posluša, mene posluša.« In če poslušamo Kristusa, če smo s Kristusom, kdo je še proti nam?!

Nova pot k Bogu

»Osservatore Romano« je pred kratkim objavil članek sledeče vsebine; podpisal ga je glavni urednik Dalla Torre.

V zadnjih dneh so se odigrali v Avstriji dogodki, ki so važni za vse nemške katoličane. Na Dunaju je demonstrirala »peščica nedozorelih fantičev«, kot je poročal nemški poročevalni urad. In zaradi teh fantičev je moral sam gospod Bürckel prihiteti iz daljnega Posaarja na Dunaj, da tam govori. Čeprav so naša ušesa po septembrskih dogodkih že precej navajena govorov z one strani, vendar kaj takega še nismo slišali. Podobni govori so sledili tudi po drugih mestih, zadnji v Salzburgu.

NAPAD V SALZBURGU

V Salzburgu se je na tamkajšnjega nadškofa spravil neki Springenschmied, čisto novo ime v tej veliki protikrščanski gonji, in ga silovito napadel. Začel je z osebnimi napadi: škofje so izdajalci domovine. In to pravi on tistim škofom, ki jih je nacistična propaganda pred 10. aprilom slavila kot največje patriote in stavila vsem volilcem za zgled! Potem se je zaletel v cerkveno premoženje, samostane, šole in nazadnje v »njenega Boga«. To je stara, preizkušena pot: udari po osebah, da zadeneš načela. Osebe so samo za navidezno tarčo, v resnici pa merijo puščice na ustanovo, ki jo te osebe zastopajo, na katoliško Cerkev, na katoliško vero samo.

CERKEV NE SME UČITI VERO!

»Vse naše delo«, je dejal govornik, »bi ne imelo nobenega smisla, če ne bi mogli tej politični Cerkvi nasproti postaviti veliko močnejšo politično vero. In ne samo neko politično vero, marveč filozofsko vero, ki bo popolnoma nadomestila religijo.« In med »grmečim odobravanjem«, kot pravi poročilo, — to pa lahko verjamemo — je govornik končal s temile besedami:

»V kraljestvu Adolfa Hitlerja nima katoliška Cerkev nobenega monopola nad Gospodom Bogom. Za nas Nemce je še toliko drugih poti, da po njih pridemo k Bogu. Zato smo Cerkvi prepovedali učiti verouk. Vera pravega Nemca

je obsežna v besedah: Vse za Adolfa Hitlerja! Jaz ne poznam drugega Boga kot tistega, ki vodi in varuje Adolfa Hitlerja.«

RASIZEM SI LASTI OBLAST NAD VERO!

Zdaj je končno očitno, da v Nemčiji ne gre za »katoliško politiko«, ki bi jo vodili škofje proti nacizmu, marveč se veri nasproti postavlja nova vera. Še pred nedavnim so delali nacisti razloček med zemeljskim kraljestvom, kjer naj vlada nacizem, in nadzemskim, duhovnim, ki naj se zanj briga Cerkev. Zdaj tega razločka ni več. Niso zdaj nacistične samo iste ceste, ki drže na Dunaj, k politiki, državni oblasti in v vlado: odslej so nacistična tudi pota, ki vodijo k Bogu.

In še več! Pravijo: Cerkev nima monopola nad Bogom! Zahtevajo torej svobodo za vse, da vsak lahko veruje in hodi k Bogu po svoji poti; zahtevajo zlasti za nacizem svobodo, češ da pozna še toliko drugih poti k Bogu: a v

istem času Cerkvi in katoličanom prepovedujejo, da bi k Bogu hodili po svoji poti: prepovedujejo poučevanje verouka, zapirajo verske šole, kradejo cerkvene zavode.

OBLJUBE — TODA: PO DEJANJH JIH BOSTE SPOZNALI...

Cerkev ugovarja in bo ugovarjala. Kajti tu ne gre za politične zadeve, tu gre za vero, čeprav je Hitler na strankinem kongresu v Nürnbergu dejal, da »nacionalni socializem ni nobena vera, ampak ljudsko politično gibanje, ki izvira iz rase.«

Toda to so besede. Dejanja govore drugače. »Verjeti pa moramo dejanjem. Ni »politični katolicizem« kriv tega ostrega in neizprosnega boja za življenje ali smrt, katolicizem se ne vtika v politiko, marveč nasprotno je res: narodni socializem se vtika v čisto verske zadeve, in ne samo to, ampak hoče sam biti nova vera, nova pot k Bogu.

VELIKODUŠNA OPOROKA ŠVICARSKEGA SODNIKA.

V vsej Švici je vzbudila velik vtis oporoka zveznega sodnika Soldatija, ki je pred nedavnim umrl.

Soldati je študiral pravo v inozemstvu, ki je pa tako kvarno vplivalo na mladega akademika, da se kmalu ni več menil za svoje verske dolžnosti. Na smrtni postelji je pa svojo nezvestobo velikodušno popravil.

»Umiram,« je pisal, »v veri svojih očetov. Nisem vedno spolnjeval njenih zapovedi, a v srcu sem ji ostal vedno zvest. Vse tiste, ki sem jim vede in nevede storil kako krivico ali jih razžalil, prosim odpu-

ščanja. Svojo dušo pa priporočam božjemu usmiljenju.«

Zapustil je 200.000 švicarskih frankov dobrodelnim ustanovam, 10.000 fr. mestnim revežem, 5.000 župni cerkvi, 50.000 za uboge otroke, 10.000 škofu za škofijske potrebe, 10.000 usmiljenkam in še več drugih daril. Res lepa dejanja velikodušnega moža!

SOCIALNI TEČAJI V AMERIKI

Letos je 110 katoliških vseučilišč, kolegijev in semenišč v Združenih državah organiziralo počitniške tečaje. Obravnavali so socialno vprašanje. Obiskalo je te tečaje nad 40.000 akademikov in dijakov.

Izšla je

NAŠA POT XVII.:

Dr. Aleš Ušeničnik:

Obris socialnega vprašanja

78 strani

Knjigotrška cena din 10.—
dijaki nenaročniki } 7.—
nedijaki naročniki }
dijaki naročniki din 5.—

Mavci in kristjani v nacionalni Španiji

»Bulletin d'information espagnole« z dne 29. 8. 1938. se bavi z vprašanjem, kako je mogoče, da podpirajo mohamedanski Mavri in maroški Arabci Francovo Španijo v njenem boju, ki ga ona sama imenuje križarsko vojno. Ta očitek raznašajo sovražniki krščanstva.

Sodelovanje Mavrov s španskimi kristjani, — pravi list — na značaju križarske vojne ničesar ne izpreminja. Barcelonskim boljševikom nikakor ne pristoji, če nastopajo kot branilci krščanstva, ki ga imajo v oblasti, uničujejo vse, kar kakorkoli spominja na vero.

Prav boj boljševizma proti veri je združil mohamedance in kristjane, da to strašno nevarnost odvrnejo od človeštva. Neki mohamedanski Maročan je v francoskem časopisu napisal naslednje:

»Rdeči so mislili, da bo na nas mohamedance učinkovalo to, če se postavljajo z razdiranjem cerkva in s preganjanjem duhovnikov. Pri tem pa niso pomislili, da nam je najbolj zoperen tisti, ki se odkrito priznava za brezbožnika«.

Tako je boljševizem sam zavrnil simpatije mohamedancev. Če bi Madrid in Barcelona — pravi nacionalno glasilo — ne požigala cerkva in preganjala vernikov, bi imela več pristašev. Tako pa so se tudi mohamedanci priključili Francovi križarski vojski, ker vedo, da s tem, ko pomagajo braniti krščanske cerkve, obenem branijo lastne mošeje in svojo vero pred boljševiškim brezbožtvom.

*

Ta očitek čujemo često tudi pri nas. Prihaja iz istega komunističnega vira. Komunist nas hoče učiti krščanskega nauka in se zgraža nad tem, da katoličani sprejmejo pomoč mohamedancev. Po njihovem bi jo morali odkloniti — seveda njim na ljubo in nam na škodo. Žal moramo ugotoviti, da ti hinavski glasovi, komunistov motijo tudi neke malo-

številne, sicer verne, a premalo zavedne, premalo ponosne in premalo samostojne katoličane.

Zakaj ti ne iščejo informacij tam, kjer je mesto za to?

In to je papežev Rim!

V okrožnici »Divini Redemptoris« (72) poziva Pij XI. na boj proti temnim silam komunizma »vse, ki veruje v Boga in ga mo-

lijo«, torej ne samo katoličane, in tudi ne samo kristjane. Jasno, da tudi mohamedance!

Če so mohamedanci dobri in potrebni za zavezništvo v idejnem boju proti strašni razdiralni sili komunizma — zakaj bi jih narodna katoliška Španija odklanjala v oboroženem boju za svoj narod in za krščansko kulturo?

Moskva popravlja zgodovino

V dneh, ko je bilo ozračje na daljnem vzhodu polno elektrike, se je v sovjetskem tisku začel oglašati nov ton; pojavil se je čisto nov pojem domovinske ljubezni.

Ne more biti večjega nasprotja, kakor je nasprotje med boljševiški pojmi in med pojmom takojimnovane ruske domovine. Ne da se pa tajiti, da v Moskvi skušajo propagirati oboje, čeprav si med seboj še tako nasprotujeta po svojem bistvu. Beseda »domovina« se zdaj bolj poudarja kakor kdajkoli prej, zlasti pa pred to besedo ne stoji vedno pridevnik »rdeča« ali »sovjetska«. Najnovejša filma imata naslov »Ruska domovina« in »Dom« in na vsa moč propagirata novi sovjetski patriotizem.

Ko se je Ljenu revucija posrečila in ko so se končno spomnili, da bo treba ruski mladini nuditi pouka, je bilo razumljivo, da so planili po starih carskih zgodovinskih knjigah in da so v njih le malo pustili nespremenjenega. Vse, kar se jim je zdelo sumljivo, da je patriotsko, so črtali. Vsako gibanje, ki je v ruski zgodovini kdaj nastopilo proti vladajočemu državnemu sistemu, pa so močno povelicevali. Tako so povelicevali upor strelcev, ki jim reforme Petra Velikega niso bile všeč in ki jih je potem Peter veliki v težkem boju premagal.

Zdaj so ta način zgodovinskega pouka opustili. Vso smer so nenadoma korenito spremenili. V hipu je postal narod v zadnjih sedemsto letih spet skoro vedno zmagovit. Tako so n. pr. Rusi zdaj zvedeli, da je l. 1242. Aleksander Nevski pri Pejpuškem jezeru zadržal »pohod nemških osvajačev na vzhod«. Dlje jih sedaj poučujejo, da so bili poljski »interesenti« prav tako spodeni iz Moskve kakor Napoleon, ki ga je premagala množica ruskega

naroda. Tudi Petru Velikemu se je v hipu spet nasmehnila sreča. Nič več ni tiran na ruskem prestolu. Nenadoma je postal napreden mož, ne več »degeneriranec na prestolu«, ampak »odločni in delavni reformator, ki je strl upor strelcev kot reakcionarno gibanje.

Prišlo je že tako daleč, da se po sobah zopet smejo obešati slike carskih ruskih vojskovodij. In to brez nevarnosti, da bi jih zato imeli za protirevolucionarje.

Marksizem je vedno pridigal internacionalizem in je domoljube smešil. Zdaj je sovjetska Rusija naenkrat v silni stiski, obdana od grozečih silnih sovražnikov!

Kar naenkrat ji je zdaj nacionalizem in patriotizem dober!

KATOLIŠKO SOCIALNO GIBANJE V ARGENTINI

Zveza katoliških nameščencev v Buenos Airesu je sredi meseca avgusta praznovala »Dan dela« (Dia de la Empleada) z velikimi cerkvenimi in svetnimi slavnostmi. Mlada organizacija ima že preko 20.000 članov.

V Avellanedi, v največjem industrijskem področju Argentini, se je koncem avgusta vršil prvi tedenski socialni tečaj za delavce z nad 5000 udeleženci. Predavatelj je bil znani španski jezuit p. Laburu, profesor Gregorijanske univerze v Rimu. P. Laburu je pokazal socialne zahteve evangelija in prodirljiva navodila papežev, ki zahtevajo temeljito obnovo gospodarskega življenja na osnovi socialne pravičnosti.

Poročajo, da je vlada prepovedala več komunističnih listov, v prvi vrsti dnevnik »El socialista«, ker so s svojo osebinsko ogrožali varnost države.

Svetovni katolicizem je speč lev; gorje nam, če se zbudi!

Neki framason.

Francis Finn:

Tom Playfair

Tom je odprl svoj pisalnik, vzel črnilo, pero in papir ter z velikim umskim naporom sestavil sledeče pismo:

Zavod Svete Marjete, 15. sept. 19...

Preljuba teta!

Jaz vzamem pero v svojo roko in Vam naznajnam da se mi zlo dobro godi in da upam da tud Vam. Men se ne toži podomu; mojemu sosedu pa zlo. Povejte Jeffu da mu bom prec pisal. Kako se godi mojim golobam? Pozdraute papana! Al se moj Petelin z velikim repam dobro počut? Jaz nimam skoraj nič več gnarja. Na vlakem sem meu nezgodo in sem plačal Zamurcu staro razbito svetilko. Zbogom. Zdelo bom začel priden študirat.

Vaš izkreno udani nečak

Tomaž Playfair.

Prav ko je končal naslov za svoj visokovredni literarni proizvod, začuti na hrbtu roko. Obrne se in vidi roko, ki mu je ponujala zaviti listek. Tom je listek vzel. Bil je lakonične vsebine.

Gospod Playfair!

Če se ne bojite z mano se pomert, pridte med odmoram za cerku.

J. Green.

P. S. Ti si osu.

Tom je odgovoril:

Maj preljubi Green!

Zakaj te imenujejo »Uzmovič«? Kako je tvojmu kolenu? Al te še boli? Ti nis dobro podkovan v pravopisu. Piše se cerkev in ne cerku. Ti si večji od mene. Na mestu da bi se pretepal, se rajši uči pravopis. Ni prav pretepat se in jaz se ne bom. Kar sram te naj bo! Ko boš pisal domu, izroči moje presrčne čestitke tvojemu papanu in tvoji mami.

Za celo življenje tvoji

T. Playfair.

Ko je Tom odposlal to diplomatično noto, si je začel ogledovati učilnico, se pretegnil, in ker si ni vedel kaj, je sklenil iti na zrak. Snel je čepico in odšel proti vratom. Že je imel roko na kljuki, ko ga je pozval zapovedovalen glas:

»Playfair, na svoje mesto!«

»Gospod, grem na svež zrak!«

»Na svoje mesto!«

Tom se je vrnil kot žrtev, ki je preganjana radi pravice, in metal na desno in levo srdite poglede na tovariše, ki so se smejali njegovi smoli.

Pozvonil je zvonec in vsi so tekli na dvorišče, da se poigrajo za nekaj trenutkov.

Po večerji so zmolili večerno molitev in odšli v spalnico.

Prizor kakih sto dečkov, ki so opravljali svojo nočno toaleta, se je zdel Tomu nad vse smešen. Usedel se je na svojo posteljo, se oziral na vse strani, se smejal in si mel roke. Neka roka ga je pograbila za ramo in ga zopet postavila v svet resničnosti.

»Playfair, ali česa potrebujete?« ga vpraša pater Middleton.

»Ne, gospod!«

»Slecite se torej in pojdite spat!«

In prefekt je nadaljeval s svojim rožnim vencem ter hodil od postelje do postelje.

»Nizkotno!« si je mislil Tom. »Niti pogledati ne smeš, in že si v nevarnosti. Kaj sem prav za prav storil?«

In žalostno si je slekel svoj mornarski suknjič. Že je slekel eno nogavico, ko je opazil Harryja deset ali enajst postelj dalje. To mu je dalo poguma. Pritisnil je palec na nos, stegnili ostale prste in tako izoblikoval znano mednarodno znamenje.

Harry je prestrašeno pokazal z očmi na patra Middletona. Tom je pogledal; in... nobenega dvoma ni, pater Middleton gre proti njemu.

»Zdaj bo pa po meni!« si misli Tom. Čudovito hitro vrže obleko raz sebe, skoči na posteljo in se zakopa pod odejo.

»Otrok,« je dejal tiho pater Middleton in se sklonil k Tomu; »ne delaj neumnosti!«

»Česa, prosim?«

»Neumnosti!«

»Kaj sem pa storil, gospod?«

KOMUNISTIČNE SPLETKE PROTI MISIJONOM

Letos maja je neka »vojaška komisija« v provinci Hupe na Kitajskem izdala poročilo, v katerem pravi, da je »kralj fašizma« v Rimu priznal novo japonsko vlado na kitajskem ozemlju in da naroča misijonarjem, da morajo s to vlado sodelovati zaradi skupnega boja proti komunizmu. Poročilo tudi pravi, da je apostolski vikar v Tjentsinu imenovan za »apostolskega subdelegata« in da je podrejen japonskemu delegatu Mgr. Marelli. In ta da priča, da katoliška Cerkev podpira Japonsko proti Kitajski.

En izvod tega poročila je prišel tudi misijonarjem v roke. Takoj so spoznali, da je to dvoumno poročilo napad komunistov na katoliške misijone. »Kralj fašistov naj bi bil papež, misijonarji pa »pripadniki fašizma«.

Čeprav se misijonarji zvesto drže iste politike, kot jo ima katoliška Cerkev, da so namreč nad spori držav in narodov, čeprav v teh težkih dneh vzbujajo občudovanje s svojim nesebičnim karitativnim delom ne glede na narodnost, vendar je tako klevetanje za misijone silno nevarno. Kajti Kitajci smrtno sovražijo Japonce in pri njihovi nevednosti jih taka lažniva poročila lahko pripeljejo do sovraštva proti misijonarjem. Tega se komunisti dobro zavedajo, zato tako spretno izrabljajo težki položaj, ki ga imajo misijonarji pod japonsko vlado med kitajskim ljudstvom.

Je pa to spet nov dokaz, da je tudi v misijonskih deželah katoliška Cerkev komunistom največji trn v peti.

NASA POT VI.

Šesta številka »Naše Poti« je pošla. To delo pred leti umrlega vodilnega francoskega teologa Tanqueraya — »Za vzgojo izbranih čet« bo moglo šele čez nekaj časa iziti v II. izdaji. Sledili pa bodo potem še nadaljnji snopiči tega važnega spisa.

Tako so dozdej pošle že vse prve izdaje »Naše Poti« od prve do šeste številke. »Našo Pot« V (Načela o načelih) smo morali natisniti v II. izdaji že po dveh letih, N. P. II — »O čitvu in še kaj«, ki je tudi že dolgo pošla — pa izide decembra.

Odg. urednik: Ciril Kovač (Ljubljana). Izdaja konzorcij (J. Prešeren, Ljubljana). Tiska Misijonska tiskarna, Groblje - Domžale (A. Trontelj).

(Dalje prih.)